

Bên cạnh phát triển kinh tế, GS.TS Lê Văn Lợi nhấn mạnh rằng quản lý phát triển xã hội trong bối cảnh chuyển đổi số phải đặt con người ở vị trí trung tâm, với nguyên tắc xuyên suốt là “không để ai bị bỏ lại phía sau”. Chính phủ số tạo điều kiện để nâng cao năng lực dự báo, hoạch định và thực thi chính sách dựa trên phân tích dữ liệu lớn, từ đó nâng cao hiệu quả quản trị xã hội.

Tuy nhiên, hiệu quả của quản trị số phụ thuộc rất lớn vào niềm tin xã hội đối với hệ thống. Trong bối cảnh các nguy cơ rò rỉ dữ liệu, tấn công mạng ngày càng gia tăng, việc hoàn thiện khung pháp lý về bảo vệ quyền riêng tư, bảo đảm an toàn, an ninh thông tin và xây dựng các cơ chế giám sát độc lập là điều kiện tiên quyết để củng cố niềm tin của người dân.

Một vấn đề quan trọng khác là thu hẹp khoảng cách số giữa các nhóm xã hội. Theo GS.TS Lê Văn Lợi, nếu không có các chính sách phù hợp, chuyển đổi số có thể làm gia tăng bất bình đẳng và phân hóa xã hội. Do đó, cần đẩy mạnh các chương trình “bình dân học vụ số”, đồng thời xây dựng đội ngũ “công chức số” có đủ năng lực làm việc và phục vụ người dân trên nền tảng số.

Ba trụ cột và những thách thức đặt ra

Theo GS.TS Lê Văn Lợi, quản lý phát triển kinh tế - xã hội Việt Nam trong bối cảnh chuyển đổi số là nhiệm vụ vừa mang tính khoa học, vừa mang tính chính trị, đòi hỏi sự phối hợp đồng bộ giữa ba trụ cột là Chính phủ số, Kinh tế số và Xã hội số. Thành công của chuyển đổi số không chỉ được đo bằng tốc độ số hóa, mà còn bằng chất lượng tăng trưởng và mức độ công bằng, bao trùm của xã hội.

Thực tiễn cũng cho thấy, quá trình chuyển đổi số đang đặt ra nhiều thách thức lớn. Đó là mô hình quản lý kinh tế - xã hội hiện nay vẫn chủ yếu được thiết kế cho nền kinh tế công nghiệp, chưa thích ứng đầy đủ với đặc điểm của kinh tế số; sự xuất hiện của các hình thái mới như nền tảng số xuyên biên giới, lao động số và dữ liệu như một loại tài sản sản xuất đòi hỏi một khung quản trị xã hội mới; nguy cơ gia tăng bất bình đẳng số và tác động tiêu cực đến các nhóm yếu thế; cùng với những thách thức về an ninh quốc gia, chủ quyền dữ liệu và bảo vệ quyền riêng tư cá nhân.

Theo GS.TS Lê Văn Lợi, việc tăng cường nghiên cứu lý luận, tổng kết thực tiễn và đề xuất các khuyến nghị chính sách có cơ sở khoa học vững chắc là yêu cầu cấp thiết trong giai đoạn hiện nay. Đây cũng là nền tảng quan trọng để hoàn thiện, nâng cao hiệu quả quản lý phát triển kinh tế - xã hội, góp phần thực hiện thành công Chương trình chuyển đổi số quốc gia và hiện thực hóa khát vọng phát triển đất nước trong kỷ nguyên số.

